

Határozatok Tára

C-175/11. sz. ügy

H. I. D. és B. A.

kontra

Refugee Applications Commissioner és társai

(a High Court [Írország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Közös európai menekültügyi rendszer — Harmadik ország állampolgárának menekültstátusz iránti kérelme — 2005/85/EK irányelv — 23. cikk — Lehetőség a menedékjog iránti kérelmek elsőbbségi elbírálási eljárásának alkalmazására — Bizonyos, az állampolgárság vagy a származási ország kritériuma alapján meghatározott csoportba tartozó személyek által benyújtott kérelmek vizsgálatára elsőbbségi eljárást alkalmazó nemzeti eljárás — A hatékony bírósági jogorvoslathoz való jog — Az említett irányelv 39. cikke — A »bíróság« fogalma e cikk értelmében”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (második tanács), 2013. január 31.

1. *Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás — Menekültpolitika — A menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások — 2005/85 irányelv — Menedékjog iránti kérelmek elbírálását gyorsított vagy elsőbbségi eljárás keretében lehetővé tévő nemzeti szabályozás — Megengedhetőség — A hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének megsértése — Hiány*

(2005/85 tanácsi irányelv, 8. cikk, (2) bekezdés, és 23. cikk, (3) és (4) bekezdés)

2. *Az Európai Unió joga — Elvek — A hatékony bírói jogvédelemhez való jog — Az Európai Unió Alapjogi Chartája általi elismerés*

(Az Európai Unió Alapjogi Chartája, 47. cikk; 2005/85 tanácsi irányelv, 39. cikk)

3. *Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések — A Bírósághoz fordulás — Az EUMSZ 267. cikk értelmében vett nemzeti bíróság — Fogalom — „Refugee Appeals Tribunal” (a menedékjog iránti kérelmek megvizsgálására hatáskörrel rendelkező ír hatóság határozatainak fellebbviteli fóruma) — Bennfoglaltság*

(EUMSZ 267. cikk)

4. *Határellenőrzések, menekültügy és bevándorlás — Menekültpolitika — A menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások — 2005/85 irányelv — A tényleges bírósági jogorvoslathoz való jog — Olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi a menedékkérő számára, hogy az eljáró hatóság határozata ellen egy olyan fellebbviteli fórum előtt éljen jogorvoslattal, mint a Refugee Appeals Tribunal — Elutasító határozat esetén esetlegesen a miniszter diszkrecionális jogkörétől függő eljárás — A menedékkérő azon lehetősége, hogy jogorvoslattal éljen e fellebbviteli fórum határozatával szemben egy magasabb szintű nemzeti*

bíróság előtt, valamint hogy az eljáró hatóság határozatának érvényességét közvetlenül e bíróság előtt vitassa — A felsőbb szintű bíróság határozatai elleni fellebbezés benyújtásának lehetősége — A nemzeti szabályozás elfogadhatósága, mivel a jogorvoslat hatékonysága összességében az egyes tagállamok közigazgatási és igazságügyi rendszerétől függ

(2005/85 tanácsi irányelv, 39. cikk)

1. A menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló 2005/85 irányelv 23. cikkének (3) és (4) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, ha valamely tagállam a menedékkérő iránti kérelmek bizonyos, a menedékkérők állampolgárságára vagy származási országára vonatkozó feltétel alapján meghatározott csoportjainak elbírálására elsőbbségi vagy gyorsított eljárást alkalmaz, tiszteletben tartva az ugyanezen irányelv II. fejezetében foglalt alapelveket és alapvető garanciákat.

A tagállamok ugyanis mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek a 2005/85 irányelv rendelkezéseinek végrehajtásakor – ideértve menekültstátusz megadására és visszavonására irányuló eljárás végrehajtását – a nemzeti jogok sajátosságainak figyelembevétele mellett. Egyrészt az irányelv 23. cikkének (3) bekezdése értelmében a tagállamok elsőbbséget biztosíthatnak bármely kérelemnek, vagy meggyorsíthatják annak vizsgálatát, beleértve azokat az eseteket is, amelyekben a kérelem megalapozottnak tűnik, vagy a kérelmezőnek különleges igényei vannak. Másrészt a 23. cikk (4) bekezdése értelmében a tagállamok elrendelhetik az elsőbbségi vagy gyorsított eljárás lefolytatását az ilyen eljárás alkalmazását igazoló tizenöt különleges ok alapján. E rendelkezésekből az következik, hogy azon kérelmek felsorolása, melyek elsőbbségi vagy gyorsított vizsgálat tárgyát képezhetik, csak példálózó és nem taxatív jellegű, és hogy a tagállamok dönthetnek tehát úgy, hogy olyan kérelmek vizsgálatát elsőbbségiként vagy gyorsítva folytassák le, melyek az említett (4) bekezdésben szereplő kategóriák egyikébe sem tartoznak, amennyiben az ezen irányelv II. fejezetében előírt alapelveket és alapvető garanciákat tiszteletben tartják.

Ami a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét illeti, az irányelv által bevezetett rendszerben a kérelmező származási országa és állampolgársága meghatározó szerepet játszik. Ugyanis ezen irányelv 8. cikke (2) bekezdésének b) pontjából az következik, hogy a kérelmező származási országa jelentőséggel bír az eljáró hatóság határozata szempontjából, mivel ez utóbbinak tájékozódnia kell az ebben az országban fennálló általános állapotokról annak érdekében, hogy megállapíthassa, hogy a menedékkérőt veszély fenyegeti-e, vagy sem, és hogy – adott esetben – fennáll-e ez utóbbi nemzetközi védelmének szükségessége.

Ugyanakkor azon menedékkérők, akik egy meghatározott harmadik országból származnak, és akiknek kérelmei elsőbbségi eljárásban bírálandók el, valamint az azon egyéb harmadik országok állampolgárai közötti hátrányos megkülönböztetés elkerülése érdekében, akiknek a kérelmei az általános eljárás szerint bírálandók el, ez az elsőbbségi eljárás nem foszthatja meg az első kategóriába tartozó kérelmezőket a 2005/85 irányelv 23. cikke szerinti garanciáktól, amelyek valamennyi formájú eljárás esetén alkalmazandók.

(vö. 63., 64., 67., 69–71., 73., 74., 77. pont és a rendelkező rész 1. pontja)

2. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 80. pont)

3. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 83., 88., 95–97., 105. pont)

4. A menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló 2005/85 irányelv 39. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a menedékkérő számára lehetővé teszi, hogy az eljáró hatóság határozatával szemben vagy olyan bíróság előtt éljen jogorvoslattal, mint a Refugee Appeals Tribunal, és ez utóbbi határozatával szemben fellebbezést nyújtson be felsőbb szintű bírósághoz, vagy ugyanezen hatóság határozatának érvényességét e felsőbb szintű bíróság előtt vitassa, amelynek ítéletei az érintett tagállam legfelső szinten eljáró bírósága előtt fellebbezhetők meg.

(vö. 98., 105. pont és a rendelkező rész 2. pontja)